آیین‌نامه اجرایی قانون تبدیل شورای سرپرستی زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی

بخش پنجم – کانون‌های اصلاح و تربیت - پنجم

بخش پنجم – کانون‌های اصلاح و تربیت

ماده 261

ماده 261 – در اجرای مواد 525 و 528 قانون آیین دادرسی کیفری و به منظور اصلاح، تربیت، آماده سازی جهت بازگشت به جامعه، جامعه پذیری، رشد فردی، توانمندسازی و حمایت از افرادی که در زمان ارتکاب جرم کمتر از هجده سال تمام شمسی داشته مطابق قانون و بر اساس تصمیم، قرار یا حکم مقام قضایی باید به کانون اصلاح و تربیت سپرده شوند. در مراکز استان‌ها و به تناسب نیاز و ضرورت در دیگر مناطق کشور، کانون اصلاح و تربیت به پیشنهاد رئیس سازمان و با تشخیص قوه قضاییه تشکیل می‌شود.

ماده 262

ماده 262 – علاوه بر رعایت اصول مذکور در ماده 2 این آیین نامه، به ویژه اصل عدم تبعیض، رعایت اصل مصالح و منافع عالی و اصل بقاء و رشد افراد کمتر از هجده سال تمام شمسی در تمام تصمیمات و اقدام‌های مربوط به آن‌ها در سازمان و کانون الزامی است.

کانون نیز مکلف است در راستای اصل مشارکت، ضمن توجه به دیدگاه‌های مددجویان، زمینه مشارکت آن‌ها را در تصمیمات و برنامه‌های مرتبط فراهم کند.

تبصره

تبصره ـ در اجرای اصل رعایت مصالح و منافع عالی، تمام تصمیمات و اقدامات تنبیهی و محدودکننده باید قابلیت بازبینی و تعدیل داشته باشد.

ماده 263

ماده 263 – کانون از دو قسمت دختران و پسران تشکیل می‌شود و هر قسمت شامل بخش پذیرش و تشخیص و بخش خوابگاه برای اطفال، نوجوانان و جوانان (افراد بالای هجده سال تمام شمسی) است.

ماده 264

ماده 264 – در جذب و تأمین نیرو برای کانون، علاوه بر شرایط عمومی استخدام، در نظر گرفتن موارد زیر نیز ضروری است:

الف – هوش، سرعت عمل، توان تصمیم گیری و حل مسأله، مهارت‌های ارتباطی.

ب – دارا بودن حداقل سی سال سن و الزاماً متأهل.

پ – دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی.

ت – علاقه به کار با کودک و نوجوان.

ث – برخورداری از توانایی‌های جسمی و روانی لازم.

ج – ویژگی‌های شخصیتی متناسب مانند آستانه تحمل بالا.

ماده 265

ماده 265 – کارکنان داوطلب اشتغال در کانون پس از تأیید صلاحیت و موفقیت در گذراندن دوره خدمت آزمایشی زیر نظر مقام مسؤول، حداقل پنج سال به صورت ثابت در کانون به کار گمارده خواهند شد.

ماده 266

ماده 266 – تعداد کارکنان کانون متناسب با تعداد مددجویان و به تشخیص سازمان است و تخصص و رشته تحصیلی آنان بر اساس وظایف شغلی شان تعیین می‌شود. استفاده از نیروهای وظیفه در رابطه با امور مددجویان ممنوع است.

ماده 267

ماده 267 – با هدف ارتقای دانش و مهارت کارکنان و رفع نیازهای حرفه‌ای آنان، سازمان دوره‌های آموزشی مناسب از قبیل روان شناسی و مهارت‌های ارتباط با کودک و نوجوان، حقوق کودک و نوجوان و مقررات مرتبط را برای کارکنان کانون در ابتدا و ضمن خدمت طراحی و اجرا می‌کند.

ماده 268

ماده 268 – سازمان باید با رویکرد ارتقای کیفیت خدمات به مددجویان، انطباق با استانداردهای ملی و بین المللی، بهبود ساختار، مدیریت و بودجه، نظارت و ارزیابی در کانون‌های اصلاح و تربیت، برنامه ریزی و اقدام کند.

ماده 269

ماده 269 – رئیس کانون با مشارکت خانواده، متخصصان، مقام‌های قضایی و در صورت ضرورت استفاده از ظرفیت تشکل‌های مردم نهاد، خیرین، وکلای داوطلب و دیگر اشخاصی که به تشخیص رئیس کانون می‌توانند در حل و فصل مشکلات و ارتقاء سلامت جسمی و روانی مددجویان مؤثر باشند. زمینه حل و فصل مشکلات مددجو از قبیل امور رفتاری، قضایی، تحصیلی و درمانی و همچنین زمینه اخذ رضایت شاکی و آزادی مددجو را فراهم می‌کند.

فصل اول – طبقه بندی و نگهداری

ماده 270

ماده 270 – افرادی که در زمان ارتکاب جرم کمتر از هجده سال تمام شمی دارند، حتی اگر در زمان رسیدگی و صدور حکم بیش از این میزان سن داشته باشند، با رعایت قوانین و مقررات مربوط، تنها در کانون پذیرش و نگهداری می‌شوند و به هر حال افراد بالای هجده سال در بخش جوانان کانون نگهداری خواهند شد.

تبصره

تبصره ـ مددجویان دارای بیش از بیست و سه سال سن، به جز در مواردی که به نگهداری در کانون محکوم شده اند، در هر حال باید حسب مورد به اندرزگاه جوانان در بازداشتگاه یا ندامتگاه عمومی منتقل شوند.

ماده 271

ماده 271 – در مواردی که طبق قوانین و مقررات حاکم، نگهداری فرد در کانون مجاز نباشد، رئیس کانون حسب مورد مراتب را کتبی به قاضی صادرکننده قرار یا قاضی اجرا اعلام می‌کند. در صورت عدم تجدیدنظر در تصمیم قضایی، رئیس کانون ضمن اجرای حکم، با قید فوریت و از طریق اداره کل زندان‌های استان، مراتب را برای پیگیری به رئیس کل دادگستری استان و رئیس سازمان اعلام می‌کند.

ماده 272

ماده 272 – مددجو پس از ورود بدون فاصله زمانی به بخش پذیرش و تشخیص منتقل و برای وی پرونده‌های لازم تشکیل می‌شود. انتقال مددجو به خوابگاه با تائید پزشک و موافقت رئیس کانون است و در صورت عدم تائید پزشک، مددجو در همان بخش پذیرش و تشخیص حداکثر به مدت پانزده روز نگهداری می‌شود و سپس به خوابگاه عمومی منتقل می‌شود. در مواردی که تنها یک مددجو در بخش تشخیص باشد، حداکثر مدت نگهداری در این بخش پنج روز است. در موارد خاص، نگهداری مددجو در بخش‌های دیگر با تشخیص پزشک و موافقت رئیس کانون بدون مانع است.

ماده 273

ماده 273 – بخش خوابگاه، محل استقرار، استراحت و نگهداری مددجویان است و به چهار قسمت نگهداری کودکان زیر پانزده سال تمام شمسی، نوجوانان دارای سن پانزده تا هجده سال تمام شمسی، جوانان دارای سن بیش از هجده سال تمام شمسی و اتاق‌های امن تفکیک می‌شود.

تبصره 1

تبصره 1 – اتاق‌های امن، به منظور نگهداری مددجو جدا از دیگران در مواقع اضطراری و بروز حالت

خطرناک در هر کانون ایجاد می‌گردد. اتاق امن محلی مناسب و ایمن در کانون یا پوشش نرم و فاقد شیشه و اشیای خطرناک و در نزدیک‌ترین فاصله با دفتر مسؤول امور خوابگاه‌ها است که تحت نظارت مستقیم و مداوم مربیان است.

تبصره 2

تبصره 2 – مددجویان در صورت امکان بر اساس منشاء یا علت اصلی ارتکاب جرم نیز تفکیک و طبقه بندی می‌شوند.

ماده 274

ماده 274 – نگهداری مددجویان در بخش‌های مختلف کانون باید به نحوی باشد که افراد دارای سن بیش از هجده سال تمام شمسی، در ساعات هواخوری یا در زمان استفاده از امکانات آموزشی و ورزشی با دیگر گروه‌های سنی ارتباط نداشته باشند.

ماده 275

ماده 275 – مددجوی دارای سن کمتر از پانزده سال تمام شمسی، پس از پذیرش به خوابگاه منتقل و در مواردی که بخش کودکان فاقد خوابگاه است، در محل جداگانه به نحو ویژه و مطلوب نگهداری می‌شود.

ماده 276

ماده 276 – مددجوی متهم تا زمان صدور حکم قطعی از مددجویان محکوم تفکیک و حسب مورد در بخش مربوط، به نحو جدا نگهداری می‌شود.

ماده 277

ماده 277 – مسؤول واحد امور قضایی طی سه روز اول اقامت مددجو در بخش تشخیص، وی را با حقوق و وظایف خود در کانون بر اساس قوانین، مقررات و آیین نامه آشنا می‌کند. حقوق و وظایف مددجویان دارای شرایط خاص مانند افراد کم توان، بی سواد، غیرایرانی و یا افرادی که به زبانی غیر از زبان رسمی یا

محلی تکلم می‌کنند، به روش مناسب تفهیم می‌شود.

ماده 278

ماده 278 – در بخش تشخیص از کلیه مددجویان با استفاده از روش‌های نوین و مناسب و شیوه‌های مدرن مانند روش‌های الکترونیک و زیست سنجی (بیومتریک) با حفظ کرامت آنان عکس برداری و ثبت مشخصات به عمل می‌آید. این اطلاعات فقط در سامانه‌های سازمان و قوه قضاییه ذخیره و استفاده می‌شود.

ماده 279

ماده 279 – در صورت وجود سابقه یا زمینه بیماری، کانون سوابق پزشکی مددجو را از خانواده یا مراکز پزشکی درخواست می‌کند. بر اساس تشخیص پزشک کانون، مددجو به صورت مجزا (ایزوله) در درمانگاه تحت درمان قرار می‌گیرد و یا با رعایت مقررات این آیین نامه به مراکز درمانی خارج از کانون منتقل می‌شود.

ماده 280

ماده 280 – مددجو توسط روان شناس کانون از حیث وضعیت سلامت روان، هوش، ویژگی‌های شخصیتی و اختلالات احتمالی مورد مصاحبه، ارزیابی و آزمون قرار می‌گیرد و نتایج حاصل، در پرونده شخصیت وی ثبت می‌شود تا در برنامه ریزی و مدیریت رفتار وی لحاظ شود. آزمون‌های روان شناختی مناسب از قبیل آزمون‌های شخصیتی، سلامت روان، سنجش هوش، رغبت سنجی و ارزیابی خطر، توسط سازمان تهیه و به کانون‌ها ارائه می‌شود.

ماده 281

ماده 281 – مددکار اجتماعی ظرف بیست و چهار ساعت از ورود مددجو، وی را مورد ارزیابی و مصاحبه قرار می‌دهد و او را برای سازگاری در شرایط جدید و استفاده از امکانات کانون آماده می‌سازد. نتایج ارزیابی در پرونده شخصیت ثبت می‌شود. در این مدت مددکار اجتماعی ارتباط مددجو با والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی وی را برقرار و اطلاعات لازم از جمله علت دستگیری، نحوه تاریخ، مکان، زمان ملاقات

و نحوه تماس را به آنان ارائه می‌کند. در صورت عدم حضور مددکار، وظیفه اطلاع رسانی به خانواده بر عهده مسؤول واحد امور قضایی است.

ماده 282

ماده 282 – کارشناس اصلاح و تربیت پس از بررسی پرونده شخصیت مددجو و در صورت ضرورت مصاحبه با وی و مشاوره با روان شناس و مددکار، برنامه‌های مناسب آموزشی، تحصیلی، فرهنگی، ورزشی، فنی و حرفه‌ای و ... را به رئیس کانون پیشنهاد می‌دهد.

ماده 283

ماده 283 – سازمان در صورت امکان، کانون‌های اصلاح و تربیت را به نحوی طراحی می‌کند که هر مددجو خوابگاه مستقل با امکانات لازم در اختیار داشته باشد و در هر صورت حداکثر تعداد مددجو در خوابگاه‌های جمعی بیست نفر است. این تعداد به تشخیص رئیس کانون و در نظر گرفتن شرایط، قابل تغییر است.

ماده 284

ماده 284 – مسؤول امور خوابگاه‌ها بر اساس اطلاعات پرونده مددجو و تصمیم‌های شورای طبقه بندی، خوابگاه هر مددجو را تعیین می‌کند. در خصوص مددجویان ناتوان و با شرایط خاص از قبیل مبتلایان به اختلال‌های هویت جنسیتی، روانی یا رشدی، شورای طبقه بندی محل اسکان را تعیین می‌کند.

ماده 285

ماده 285 – چنانچه بخشی از مؤسسه به کانون و یا نگهداری برای افراد زیر هجده سال تمام شمسی اختصاص داده شده باشد و یا در موردی که کانون در مجاورت مؤسسه مستقر باشد، علاوه بر رعایت الزام‌ها و تکالیف مربوط به کانون، شرایط زیر نیر باید رعایت شود:

الف – مجزا بودن کامل افراد زیر هجده سال از بزرگسالان با استفاده از روش‌هایی مانند طراحی ساختمان، زمان بندی فعالیت‌ها و بهره گیری از مکان‌های مشترک به نحوی که ارتباط کلامی یا دیداری میان آنان امکان پذیر نباشد.

ب – تفکیک برنامه‌های باز اجتماعی شدن افراد زیر هجده سال از بزرگسالان.

پ – تفکیک کارکنان بخش نگهداری افراد زیر هجده سال از بزرگسالان.

ماده 286

ماده 286 – استفاده از سیم خاردار، سلاح، برجک و مراقبت نظامی باید محدود و غیرمحسوس باشد. حمل، نگهداری و استفاده از سلاح توسط کارکنان در داخل کانون ممنوع است.

فصل دوم – مدیریت رفتار و رسیدگی به تخلفات

مبحث اول – مدیر رفتار

ماده 287

ماده 287 – به منظور تقویت رفتارهای متعارف اجتماعی مددجویان، رئیس کانون با تهیه و اجرای طرح‌های مناسب و استاندارد بر مبنای نظام تشویق و پاداش، فرصت‌های لازم را برای تصمیم گیری در امور شخصی، مشارکت و مسؤولیت پذیری فراهم می‌آورد و جزوه‌ها و راهنمایی‌هایی که مفهوم و چگونگی اجرای برنامه‌های موضوع این ماده را توضیح می‌دهد تهیه و در اختیار مددجویان و کارکنان قرار می‌دهد.

ماده 288

ماده 288 – رئیس کانون به منظور کاهش و حذف رفتارهای نامناسب مددجویان، باید از روش‌های ارتباط مؤثر مانند مذاکره و حل تعارض استفاده کند.

ماده 289

ماده 289 – علاوه بر ایجاد امکان تحصیل رسمی، کانون باید امکان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کارآموزی را برای مددجویان فراهم سازد. برنامه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای باید مطابق استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه ای، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و توسط گروه‌های آن سازمان اجرا و گواهی نامه‌های مربوط نیز از سوی این مراجع و بدون ذکر عنوان کانون صادر شود. نوع رشته‌های فنی و حرفه‌ای باید به

گونه‌ای انتخاب شود که در هنگام بازگشت به جامعه کاریابی آنان را با حداقل سرمایه گذاری و در کوتاه‌ترین مدت فراهم آورد و تا حد امکان با ویژگی‌های شغلی رایج در جامعه متناسب باشد تا مددجو بتواند برای موقعیت‌های شغلی در جامعه آماده شود.

ماده 290

ماده 290 – در مواردی که مددجو در میانه سال تحصیلی از کانون خارج می‌شود، آموزش و پرورش مکلف به پذیرش دانش آموز در واحد آموزشی نزدیک محل اقامت وی است و کانون پیگیری لازم را در این خصوص به عمل می‌آورد.

ماده 291

ماده 291 – کارآموزی باید در کارگاه‌های آموزشی و حرفه آموزی کانون و در محیطی ایمن و متناسب با شرایط سنی و جسمی مددجو انجام گیرد. این کارگاه‌ها با رعایت قوانین و مقررات کار و استانداردهای بهداشت حرفه‌ای اداره می‌شود.

مبحث دوم – رسیدگی به تخلفات

ماده 292

ماده 292 – در صورت ارتکاب تخلفات مقرر در این آیین نامه از سوی مددجویان کانون، موضوع در شورای انضباطی مطرح می‌شود و در صورت لزوم یکی از اقدامات اصلاحی و تربیتی با تنبیهات انضباطی زیر اعمال می‌گردد:

الف – تذکر.

ب – ارجاع به مشاور.

پ – توبیخ شفاهی.

ت – توبیخ کتبی بدون درج در پرونده.

ث – توبیخ کتبی با درج در پرونده.

ج – الزام به مشارکت در خدمات و نظافت عمومی در کانون.

چ – محدودیت در استفاده از تلویزیون حداکثر به مدت سه روز.

ح – محدودیت در فعالیت‌های تفریحی یا ورزشی از قبیل استفاده از سینما، استخر، سالن‌های ورزشی یا اعزام به اردو حداکثر سه نوبت.

خ – محدودیت در ملاقات خصوصی و حضوری حداکثر به مدت یک هفته.

د – محدودیت در تماس تلفنی حداکثر تا یک هفته.

ذ – تعویق اعطای مرخصی حداکثر تا یک ماه.

ر – عدم پیشنهاد عفو یا آزادی مشروط حداکثر تا دو ماه.

ز – در صورت شمول ماده 527 قانون آیین دادرسی کیفری، پیشنهاد به دادگاه اطفال و نوجوانان برای جابه جایی محل نگهداری در همان قسمت کانون.

ماده 293

ماده 293 – در صورتی که هر یک از رفتارهای مددجو علاوه بر تخلف انضباطی دارای وصف کیفری باشد.

ضمن تصمیم گیری در خصوص اقدام انضباطی، مراتب توسط رئیس کانون به قاضی اجراء به منظور اتخاذ تصمیم اعلام می‌شود.

ماده 294

ماده 294 – در صورت ارتکاب تخلف در روزهای تعطیل و عدم دسترسی به قاضی اجراء رئیس کانون تدبیر لازم را اتخاذ می‌کند.

ماده 295

ماده 295 – استفاده از پابند در مورد افراد زیر هجده سال تمام شمسی ممنوع است. دیگر وسایل مشابه به شرح مقرر در این آیین نامه به منظور جلوگیری از فرار یا محافظت از مددجو یا دیگران، در صورت

ضرورت باید به صورت محدود و با رعایت کرامت مددجو مورد استفاده قرار گیرد و باعث خواری و تحقیر او نشود. کارکنان کانون باید برای کنترل مددجویان و به کارگیری ابزارهای محدودکننده، آموزش‌های لازم را دیده باشند و رئیس کانون باید از کم خطر بودن این ابزارها و مهارت کارکنان در استفاده از آن‌ها اطمینان حاصل کند.

فصل سوم – برنامه‌های بازاجتماعی

مبحث اول – بهداشت، درمان و سلامت روان

ماده 296

ماده 296 – واحد بهداشت و درمان باید یا ارزیابی و معاینه دوره‌ای سلامت، نیازهای بالقوه و بالفعل بهداشتی و درمانی مددجویان را مشخص و فرایند رشد آنان را پایش کند و در صورت تشخیص هرگونه بیماری جسمی یا روانی، سوء مصرف مواد یا دیگر وضعیت‌هایی که ممکن است مانع پذیرش مددجو در جامعه شود یا آن را به تاخیر اندازد، برای درمان آن اقدام کند.

ماده 297

ماده 297 – چنانچه از نظر پزشک کانون، اقدام‌های تشخیصی و درمانی در واحد بهداشت و درمان امکان پذیر نباشد، مددجو به مرکز مناسب خارج از کانون منتقل می‌شود. در این صورت پزشک کانون مکلف است مراتب را به رئیس بخش گزارش کند و رئیس بخش نیز موظف به پیگیری از زمان اعزام تا بازگشت مددجو است. ترتیب و چگونگی اعزام، اعلام موضوع به مقام قضایی، اخذ و ارائه مجوزها و مراقبت از مددجو در دوره انتقال بر عهده رئیس کانون است.

تبصره

تبصره ـ در موارد فوریت، به درخواست پزشک و دستور رئیس کانون یا جانیشن وی، مددجو بلافاصله به مراکز خارج از کانون اعزام و مراتب به مراجع قضایی مربوط منعکس می‌شود.

ماده 298

ماده 298 – والدین، اولیاء یا سرپرست قانونی و یا هر فرد تعیین شده توسط مددجو حق دارد به شیوه مطمئن و در هر زمان از سلامت مددجو مطلع شود و رئیس کانون موارد بیماری، انتقال، بستری در مراکز درمانی یا هرگونه تغییری در وضعیت مددجو را حداکثر ظرف دوازده ساعت به افراد مذکور اطلاع می‌دهد.

ماده 299

ماده 299 – مددجوی بی سواد، کم توان، مبتلا به اختلال‌های شناختی یا مشکلات یادگیری باید از آموزش‌های ویژه و متناسب برخوردار باشد.

ماده 300

ماده 300 – واحد بهداشت و درمان با بهره گیری از خدمات تخصصی روان شناسی و روان پزشکی ارزیابی اولیه و نظام یافته، تشخیص و درمان مسائل مربوط به سلامت روان و ثبت تغییرات رفتاری مددجویان را در مدت اقامت آنان بر عهده دارد و موظف است مددجو را پس از ترخیص و از طریق مرکز مراقبت به مراکز خدمات اجتماعی خارج از مؤسسه یا دیگر مراکز درمانی مرتبط ارجاع دهد و ادامه درمان را پیگیری کند.

ماده 301

ماده 301 – در مواردی که درمان مددجوی مبتلا به اختلال شدید روانی در خارج از کانون امکان پذیر باشد، در صورت لزوم و پس از گزارش روان شناس یا روان پزشک به بخش‌های درمانی خارج از کانون منتقل می‌شود.

ماده 302

ماده 302 – گزارش‌های متضمن رفتارهای پرخاش گرانه، خودزنی، اقدام یا تهدید به خودکشی بلافاصله توسط روان شناس یا روان پزشک کانون بررسی می‌شود و اقدام و مداخله لازم به عمل می‌آید و نتیجه ضمن ثبت در سامانه الکترونیکی سلامت، به مدیرکل زندان‌های استان اعلام می‌شود. مدیرکل زندان‌های استان به صورت فصلی گزارش تحلیلی اقدام‌های موضوع این ماده را به معاونت سلامت و اصلاح و تربیت سازمان

علام می‌کند.

ماده 303

ماده 303 – مدیر کانون امکان برقراری جلسات مشاوره فردی، گروهی، خانوادگی، گروه درمانی و هر نوع مداخله مورد نیاز روان شناسان مجرب را با رویکرد حمایتی و هدایتی و برای حل تعارض‌های فردی و خانوادگی فراهم می‌آورد.

ماده 304

ماده 304 – مدیر کانون گزارش‌های روان شناسی و روان پزشکی واحد بهداشت و درمان را که ممکن است در فرایند تصمیم گیری قضایی مددجویان مؤثر باشد، برای مرجع قضایی مربوط ارسال می‌کند.

ماده 305

ماده 305 – مدیر کانون و مسؤول واحد امور قضایی مکلفند در راستای اجرای ماده 90 قانون مجازات اسلامی از تمام ظرفیت‌های قانونی برای تقلیل مدت نگهداری مددجو در کانون و یا خروج او از کانون و همچنین برخورداری مددجو از دیگر ارفاق‌های قانونی استفاده کنند.

ماده 306

ماده 306 – مدیر کانون می‌تواند به منظور پیش گیری و درمان اعتیاد از گروه‌ها و سازمان‌های غیردولتی داوطلب از جمله گروه‌های خودیار و همسان با رعایت شرایط و ارزیابی صلاحیت کمک گیرد.

ماده 307

ماده 307 – مدیر کانون مکلف است از طریق مراجع مربوط برای اخذ اوراق سجلی و هویتی مددجویان یا کودکان فاقد اوراق هویتی اقدام کند.

مبحث دوم – حریم خصوصی و ارتباط با جامعه

ماده 308

ماده 308 – محل و نحوه ملاقات مددجو متناسب با سن آن‌ها و در صورت اقتضا ممکن است متفاوت از بزرگسالان باشد.

ماده 309

ماده 309 – به منظور تسهیل ارتباط مددجو با خانواده یا در مواردی که مصالح وی اقتضا کند، انتقال وی از یک کانون به کانون دیگر مطابق مقررات انجام می‌شود.

ماده 310

ماده 310 – احترام به حریم خصوصی مددجو و حمایت از وی در کانون الزامی است و اطلاعات مددجو باید محرمانه بماند.

مبحث سوم – خدمات پس از خروج

ماده 311

ماده 311 – واحد امور قضایی کانون هر هفته فهرست مددجویان در معرض ترخیص را استخراج و به مرکز مراقبت ارسال می‌کند.

ماده 312

ماده 312 – مرکز مراقبت به منظور تسهیل و تکمیل فرایند بازپروری، جامعه پذیری، تثبیت وضعیت مددجو و رفع مشکلات وی از قبیل ارتباط با خانواده و جامعه، ادامه تحصیل و تکمیل آموزش، ادامه درمان اعتیاد و خدمات سلامت روان، اسکان، تأمین هزینه‌های سفر، تهیه اسناد سجلی و هویتی، تأمین هزینه‌ها و امکانات زندگی و اشتغال مددجو اقدام‌های زیر را به عمل می‌آورد:

الف – معرفی به سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)، نهادهای دولتی و غیردولتی و تشکل‌های مردم نهاد جهت رفع نیازهای مددجو و خانواده وی و ارائه خدمات و بسته‌های حمایتی.

ب – هم فکری و همکاری با نهادهای دولتی و غیردولتی مربوط جهت رفع مشکلات مددجو و آماده سازی وی برای زندگی در جامعه.

پ – اطلاع از وضعیت مددجو پس از آزادی، از طریق ارتباط مستقیم و منظم مددکاران اجتماعی مرکز مراقبت با وی یا خانواده وی.

ت – پیگیری و مشارکت در ایجاد و راه اندازی مراکز اسکان موقت با همکاری سازمان بهزیستی کشور، بنیاد مستضعفان، سازمان اوقاف، شهرداری‌ها و دیگر نهادهای حمایت کننده.

ث – مشارکت در ارزیابی اولیه و طراحی برنامه بازپروری و اجرای آن از ابتدای ورود مددجو به کانون.

ج – پیگیری از نهادهای دولتی و صنفی جهت اخذ اسناد سجلی و هویتی و دیگر مجوزها.

تبصره

تبصره ـ در مورد مددجویانی که بدون برنامه ریزی و اطلاع قبلی ترخیص می‌شوند، خدمات مذکور در این ماده در اولین فرصت و با رعایت اولویت ارائه می‌شود.

ماده 313

ماده 313 – مددکار مسؤول پرونده مددجو پیش از ترخیص، خانواده را مطلع و از آنان دعوت می‌کند به هنگام ترخیص در کانون حاضر باشند. چنانچه به هر دلیل خانواده به هنگام ترخیص حضور نداشت، مددکار از طریق مرکز مراقبت برای انتقال مطمئن و سالم مددجو به منزل و خانواده وی اقدام می‌کند.

تبصره

تبصره ـ مرکز مراقبت باید برای چنین مواردی امکانات و بودجه‌هایی را آماده و در دسترس داشته باشد.

فصل چهارم – بازرسی، پایش و رسیدگی به شکایات

ماده 314

ماده 314 – هر مددجو باید فرصت و امکان ارائه درخواست، شکایت و اعتراض خود را بدون محدودیت و در صورت امکان به صورت محرمانه و الکترونیکی به رئیس کانون، نمایندگان وی، مدیرکل زندان‌های استان، بازرسان کانون و مقام‌های قضایی و نظارتی مربوط، داشته باشد و از نتایج آن ظرف بیست روز کاری مطلع شود. مددجویان باید به طریق مقتضی از این فرایند آگاه شوند.

ماده 315

ماده 315 – واحدهای امور قضایی و بازرسی مؤسسه، باید همه وقت و به روش‌های مختلف از جمله از طریق کیوسک الکترونیکی و تماس تلفنی، شکایات شفاهی و کتبی مددجویان را جمع آوری، رسیدگی و نتیجه را منعکس کنند. شکایت شفاهی در صورت مجلس درج می‌شود.

ماده 316

ماده 316 – مددجو می‌تواند در تنظیم و پیگیری درخواست یا شکایت خود، از اعضای خانواده، مشاور حقوقی و سازمان‌های غیردولتی مرتبط که در دسترس باشند، به نحو مقتضی کمک بخواهد.

ماده 317

ماده 317 – مددجو می‌تواند آزادانه و بدون هرگونه مانعی با بازرسان و مقام‌هایی که برای بازدید مراجعه می‌کنند، صحبت کند.

ماده 318

ماده 318 – رئیس کانون باید روزنانه از تمامی بخش‌های کانون بازدید کند و حداقل هفته‌ای یک بار با مددجویان متقاضی و خانواده‌های آنان ملاقات حضوری داشته باشد و به درخواست‌های آنان رسیدگی کند.

ماده 319

ماده 319 – کارکنان کانون هرگونه سوء استفاده، آزار، تخلف یا تعدی نسبت به مددجویان را بلافاصله و به

صورت کتبی به مقام مافوق خود یا مقام‌های ذی صلاح گزارش می‌کنند و رئیس کانون در صورت احراز مورد، مراتب را به مراجع قضایی گزارش می‌کند.

ماده 320

ماده 320 – اعزام و انتقال مددجو به مراجع قضایی و دیگر مراجع مربوط، مراکز درمانی، تربیتی و آموزشی و مرخصی‌های تحت الحفظ بر اساس ضوابطی که از سوی سازمان اعلام می‌شود، به عهده نیروهای مسلح یگان انتظامی سازمان است. مأمور اعزام و بدرقه دختران باید از بین بانوان باشد و یا حداقل یکی از کارکنان زن آنان را همراهی کند. به هنگام اعزام، مددجو باید پوشش مناسبی داشته باشد به نحوی که سلامت و شخصیت آنان را تأمین کند. استفاده از دستبند در موارد یاد شده برای مددجو، به جز در موارد ضروری به تشخیص رئیس کانون، مجاز نیست.

ماده 321

ماده 321 – اطلاعات، سوابق و آمار جرایم، ویژگی‌های جمعیت شناختی، روان شناختی و پزشکی مددجویان به صورت مرتب جمع آوری و توسط واحد آمار و رایانه دسته بندی، نگهداری و به نهادهای مربوط گزارش می‌شود و در صورت نیاز، بدون افشای هویت آنان در اختیار مراکز علمی و پژوهشی قرار می‌گیرد.

ماده 322

ماده 322 – کانون حقوق و وظایف مددجویان را در قالب کتابچه‌ای تدوین و در بدو ورود در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد. در صورت لزوم، این حقوق به نحو مقتضی به مددجو تفهیم می‌شود.

ماده 323

ماده 323 – معاونت سلامت، اصلاح و تربیت سازمان، دستورالعمل ویژه مراقبت از مددجویان را با رویکرد ارتقای سطح اخلاقی، حفظ کرامت و سلامت آنان و نیز اتخاذ تدابیر پیش گیرانه از انحراف مددجویان و آزاررسانی به آن‌ها را تدوین و جهت اجرای آن اقدام می‌کند.

ماده 324

ماده 324 – در موارد سکوت این بخش از آیین نامه، قواعد کلی آیین نامه حاکم است.

نسخه مستقل این واحد حقوقی از کتابخانه نقره‌وانی ـ 1405/08/09